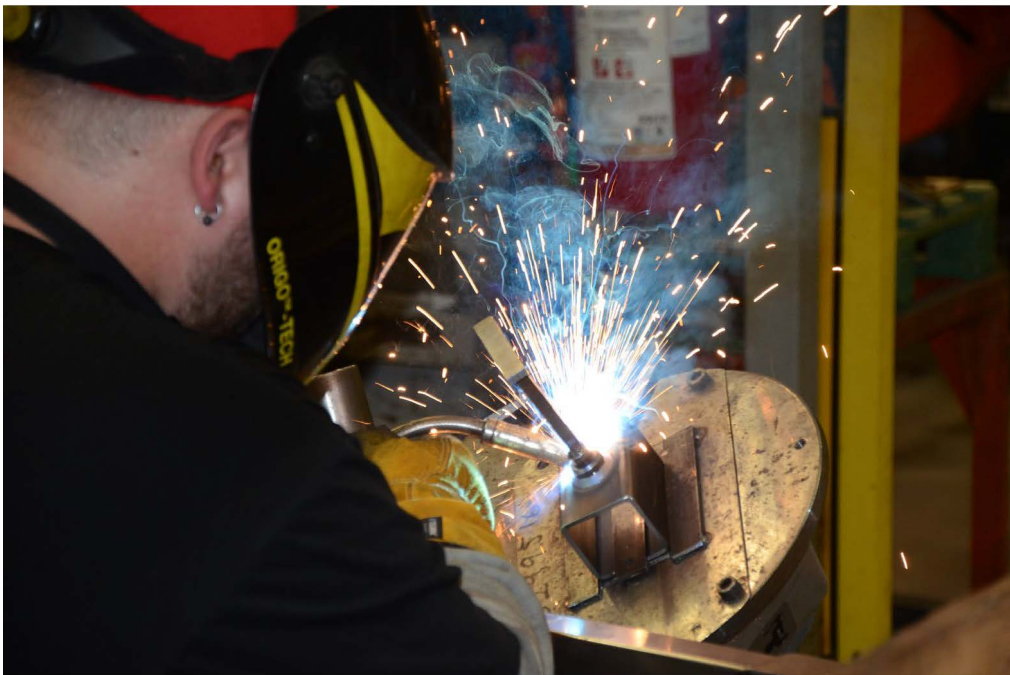

Konjunkturläget i Örebro län

september 2024

**Konjunkturläget
i Örebro län**
september 2024

Sabri Danesh

2024-09-27

Innehåll

Förord	4
Rapporten på fem minuter	5
Makroekonomiska indikatorer	6
Inflation.....	6
Styrränta.....	7
Valutakurser	7
BNP-tillväxtprognoser.....	8
Sysselsättning	9
Arbetslöshet	10
Varsel.....	12
Konkurser	12
Nyregistrerade företag.....	13
Konjunkturbarometern	14

Förord

Denna rapport ger en aktuell analys av det ekonomiska läget i Örebro län med fokus på de makroekonomiska faktorer som påverkar näringslivet. Genom att löpande följa den ekonomiska utvecklingen kan Region Örebro län bättre stödja företag och hushåll i utmanande tider.

Under 2024 har vi sett en stabilisering av inflationen och en successiv sänkning av styrräntan, vilket indikerar ett något mer gynnsamt ekonomiskt läge jämfört med föregående år. Trots att inflationen har stabiliserats och styrräntan sänkts, kvarstår utmaningar inom arbetsmarknaden, särskilt för utrikes födda och småföretag, vilket kräver riktade åtgärder för att främja en inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt.

Vi hoppas att rapporten ska fungera som ett värdefullt verktyg för beslutsfattare, företag och andra intressenter i arbetet med att stärka och utveckla Örebro läns ekonomi.

Örebro 27 september
Petter Arneback Hjulström
Regional utvecklingsdirektör

Rapporten på fem minuter

Denna rapport ger en analys av konjunkturläget i Örebro län baserat på aktuella makroekonomiska indikatorer som sysselsättning, arbetslöshet, inflation och företagskonkurser. Rapportens syfte är att ge en djupare insikt i de utmaningar och möjligheter som präglar länets ekonomi samt att förse beslutsfattare och företag med underlag för att stärka den regionala utvecklingen. Analysen baseras på data från SCB, Arbetsförmedlingen, Konjunkturinstitutet, Bolagsverket och Tillväxtanalys.

Analysen visar på både utmaningar och positiva tecken för den framtida ekonomiska utvecklingen i länet. Nedan följer en genomgång av de viktigaste områdena som påverkar läget i Örebro läns:

Styrkor

Fallande inflation - Inflationen har sjunkit från drygt 9 procent i början av 2023 till ca 1,2 procent i augusti 2024, vilket ger stabilare ekonomiska förutsättningar.

Stabiliserande ränta - Riksbankens styrränta har börjat plana ut och förväntas stabiliseras runt 2 procent fram till 2026, vilket skapar bättre förutsägbarhet för både hushåll och företag.

Hög sysselsättning bland inrikes födda - Sysselsättningsgraden ligger stadigt på ca 80 procent för inrikes födda, vilket visar på en stark arbetsmarknad för denna grupp.

Färre varsel senaste månaderna - Varselnivåerna har varit relativt låga under 2024, vilket kan tyda på en stabilare arbetsmarknad.

Ökad tillväxtprognos - Tillväxten förväntas förbättras från 2024 till 2026, vilket skapar bättre utsikter för investeringar och sysselsättning.

Svagheter

Hög arbetslöshet bland utrikes födda - Arbetslösheten bland utrikes födda ligger på 13,1 procent jämfört med 3,1 procent för inrikes födda i juni 2024.

Stor variation i arbetslöshet mellan kommuner - Arbetslösheten varierar kraftigt mellan kommunerna, från låga 2,9 procent i Lekeberg till 6,3 procent i Hällefors, vilket indikerar ojämna ekonomiska förutsättningar.

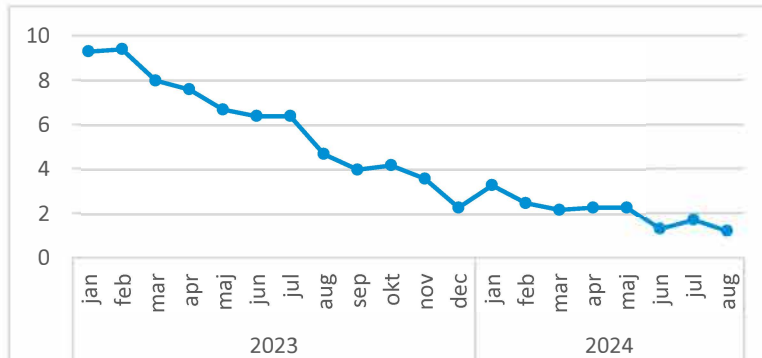
Minskad nyföretagsamhet - Antalet nyregistrerade företag har minskat tydligt under 2024, vilket kan bromsa innovation och länets ekonomiska dynamik.

Hög konkursnivå - 147 företagskonkurser hittills i år har påverkat 228 anställda, vilket skapar osäkerhet och dämpar ekonomisk tillväxt.

Osäkerhet i näringslivet - Trots stabilare prognoser är tillväxten i näringslivet fortsatt försiktig, vilket begränsar investeringsviljan och sysselsättningspotentialen.

Makroekonomiska indikatorer och deras möjliga påverkan på näringslivet i Örebro län

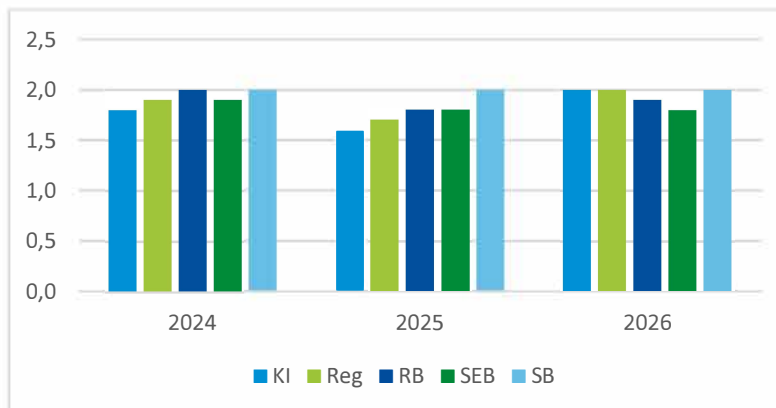
Inflation

Under perioden januari 2023 till augusti 2024 har inflationen, mätt enligt KPIF¹, visat en tydlig nedåtgående trend från över 9 procent i början av 2023 till cirka 1,2 procent i augusti 2024.

Inflation enligt KPIF, 12-månadersförändring, procent. Källa: SCB

Den fallande inflationen signalerar en potentiellt stabilare ekonomisk miljö framöver, vilket kan bidra till en positiv utveckling av konjunkturläget i Örebro län. För näringslivet i Örebro län innebär detta att kostnadstrycket på företag minskar, vilket kan förbättra lönsamheten. Samtidigt kan en lägre inflation stimulera konsumentefterfrågan, vilket gynnar företag inom handel och tjänster.

Prognoserna om inflationen från Konjunkturinstitutet, Riksbanken och flera banker visar att inflationen förväntas stabiliseras nära inflationsmålet på 2 procent mellan 2024 och 2026.

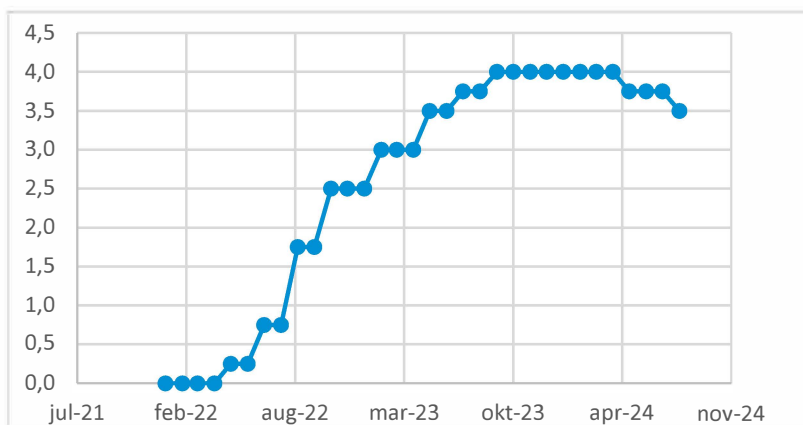
Prognoser för inflationen mätt med fast bostadsränta, KPIF, procent vid årets slut. Källa: Prognosjämförelse – Konjunkturinstitutet

För 2024 ligger prognoserna mellan 1,8 och 2 procent, med en fortsatt nedgång förväntad under 2025. År 2026 beräknas inflationen ligga runt 2 procent, vilket signalerar en återgång till ett mer stabilt ekonomiskt läge efter en period av högre inflation. Detta indikerar att penningpolitiska åtgärder, som räntehöjningar, har haft effekt. Detta skulle kunna leda till lägre lånekostnader för både hushåll och företag, vilket ytterligare kan förstärka den ekonomiska aktiviteten.

¹ Konsumentprisindex med fast ränta

Styrränta

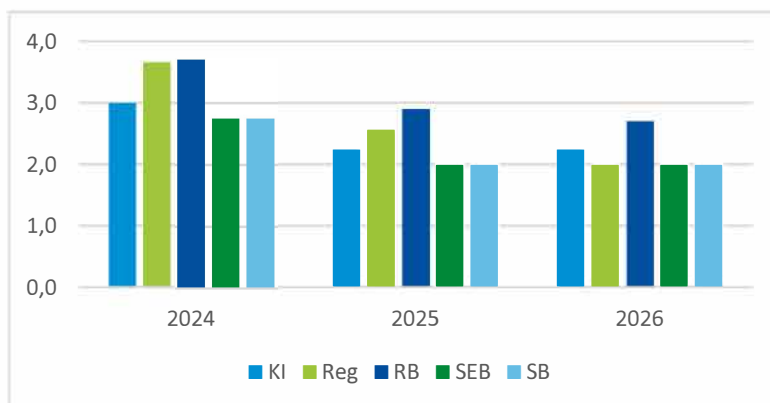
Styrräntan är den ränta som Riksbankens direktion fattar beslut om i syfte att uppnå inflationsmålet. Styrräntans funktion och syfte är att styra dagslåneräntan på marknaden och påverka andra räntor i ekonomin så att inflationsmålet uppnås.

Styrränta per månad, procent. Källa: Riksbanken

Under 2023 såg vi en fortsatt uppgång av styrräntan, som nådde 4 procent i september 2023 och förblev på den nivån fram till april 2024. Den höga räntan speglar Riksbankens aggressiva insatser för att hantera hög inflation och dämpa överhettningen i ekonomin. Från maj 2024 började räntan gradvis sänkas, med en nedgång till 3,75 procent och vidare till 3,5 procent i augusti 2024. Denna sänkning kan indikera en respons på tecken på en avmattning i ekonomin eller en förbättrad inflationssituation, där penningpolitiken justeras för att stimulera tillväxt och undvika en kraftig inbromsning i ekonomisk aktivitet.

Prognoserna för styrräntan vid årets slut visar att räntan förväntas ligga relativt högt under 2024, med prognoser mellan 2,75 och 3,7 procent. Detta speglar en fortsatt stram penningpolitik för att hantera inflationen.

Prognoser för styrränta, procent vid årets slut. Källa: Prognosjämförelse - Konjunkturinstitutet

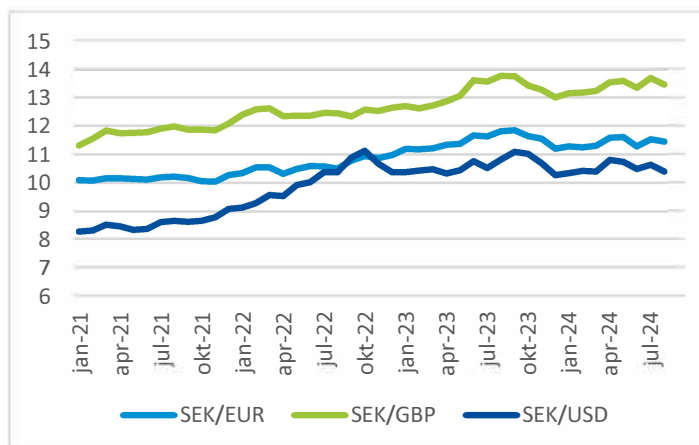
Under 2025 förväntas räntan sjunka till mellan 2 och 2,9 procent, vilket tyder på att inflationsläget förbättras och att penningpolitiken kan börja lätta. År 2026 förväntas räntan stabilisera sig runt 2 procent, vilket indikerar en återgång till en mer normal räntenivå i linje med ekonomisk stabilisering.

Valutakurser

Under 2023 och 2024 har vi sett variationer i växelkurserna för SEK mot EUR, GBP och USD. Kronan har generellt försvagats mot både EUR och USD under 2023, vilket speglar

en period av osäkerhet och möjliga makroekonomiska utmaningar i Sverige, såsom hög inflation och höga räntor.

Mot slutet av 2023 och början av 2024 ser vi dock en viss stabilisering och till och med en lätt förstärkning mot EUR och USD, vilket kan bero på förbättrad ekonomisk stabilitet eller förändrade förväntningar på penningpolitiken. GBP har visat en liknande trend med en något stabilare utveckling under 2024.

Valutakurser per månad. Källa: Riksbanken

Den svagare kronan har gjort importvaror dyrare, vilket ytterligare pressar priserna i Sverige. Samtidigt har den svaga kronan gynnat svenska exportföretag, eftersom svenska varor och tjänster blir billigare och mer konkurrenskraftiga på den internationella marknaden. Detta kan öka efterfrågan på svensk export, stärka företagens intäkter och bidra till en positiv utveckling av handelsbalansen. Sammantaget, den senaste tidens stabilisering av kronan ger ett visst hopp om en förbättrad ekonomisk situation framöver.

BNP²-tillväxtprognoser

Prognoserna för BNP-tillväxten visar en gradvis förbättring från 2024 till 2026, vilket innebär positiva utsikter för ekonomin.

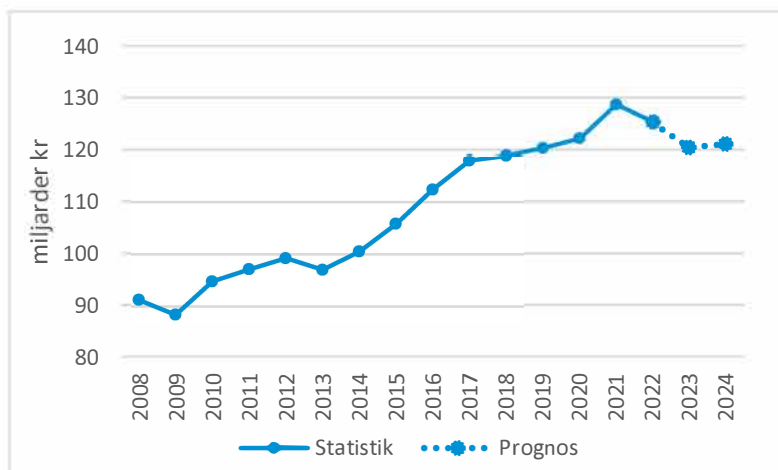
BNP-tillväxtprognoser, procent. Källa: Prognosjämförelse - Konjunkturinstitutet

Under 2024 förväntas en svag återhämtning, vilket kan innebära fortsatt låg efterfrågan och försiktighet bland företag. År 2025 ökar tillväxten, vilket kan leda till högre investeringar, ökad efterfrågan och fler jobbopportuniteter.

² Bruttonationalprodukt (BNP) är ett mått på den totala ekonomiska aktiviteten i ett land under en tidsperiod, vanligen ett år. Det kan uttryckas som värdet av total konsumtion av varor och tjänster, bruttoinvesteringar samt export minus import.

Tillväxten blir ännu starkare 2026, vilket skapar en gynnsammare ekonomisk miljö med fler investeringar, ökad sysselsättning och förbättrad köpkraft, vilket stärker näringslivet i länet.

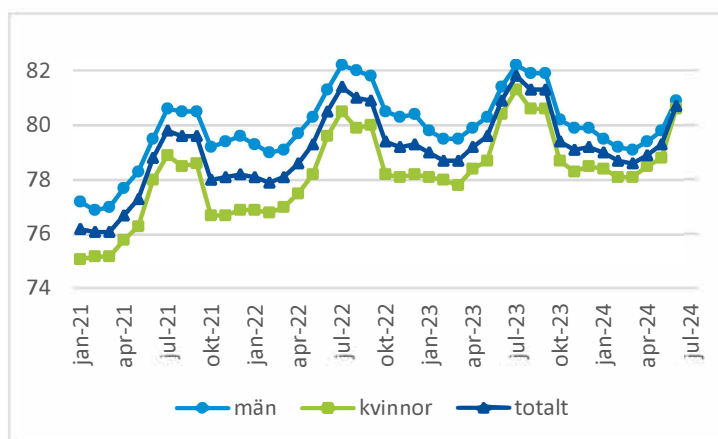
På regional nivå finns inte samma utbud av statistik och prognoser som på riksnivå. Egna prognoser för Örebro län, baserade på statistik över lönesummor t o m första kvartalet 2024, visar på att även i Örebro län förväntas få en svag återhämtning av BRP³ under 2024.

BRP för Örebro län i 2016 års priser, baserad på kvartalsstatistik för lönesumma (t o m kvartal 1 2024). Källa: SCB, regionfakta.com och egna bearbetningar.

Sysselsättning

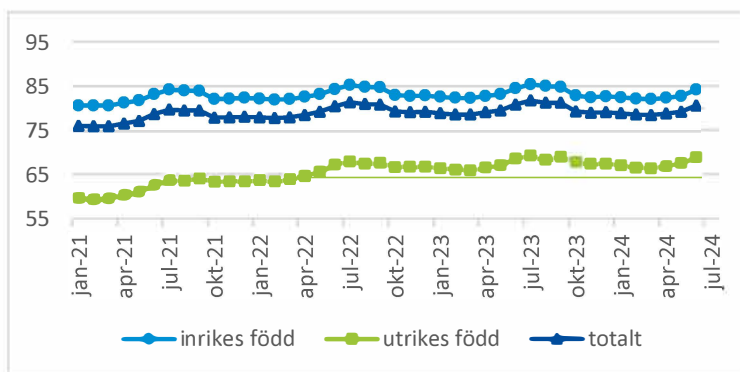
Sysselsättningsgraden beräknas här som antal sysselsatta i åldern 20-65 år som andel av befolkningen i samma ålder.

Sysselsättningsciffrorna visar en stabil arbetsmarknad i Örebro län med en sysselsättningsgrad på 80,7 procent totalt i juni 2024, vilket stöder en stark lokal ekonomi. Under senaste åren syns en tydlig trend där skillnaderna i sysselsättningsgrad mellan könen har minskat.

Sysselsättningsgrad (20-65 år) per kön, Örebro län. Källa: SCB, BAS preliminär månadsstatistik.

³ Bruttoregionprodukt (BRP) är den regionala motsvarigheten till bruttonationalprodukt (BNP) mätt från produktsidan: värdet av all produktion av varor och tjänster i en region.

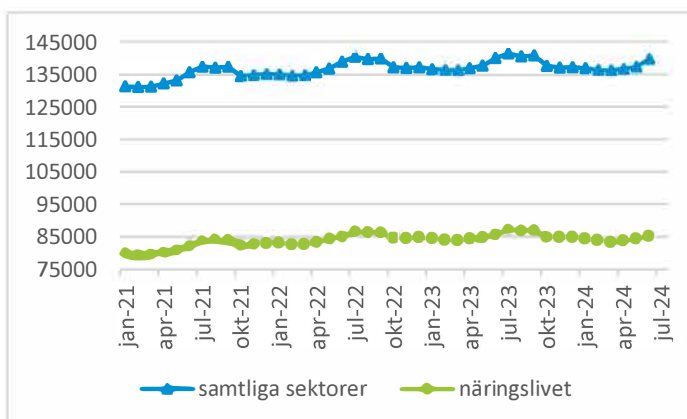
I juni 2024 var sysselsättningsgraden i Örebro län, 84,2 procent för inrikes födda och 69 procent för utrikes födda.

Sysselsättningsgrad (20-65 år) per födelseregion, Örebro län. Källa: SCB, BAS preliminär månadsstatistik.

Aven om en viss förbättring har skett bland utrikes födda sedan början av perioden, är gapet mellan grupperna fortfarande stort, vilket indikerar kvarstående utmaningar för att minska sysselsättningskillnaderna på arbetsmarknaden. Den ökande sysselsättningen bland utrikes födda förbättrar arbetskraftsdeltagandet och bidrar till tillväxt.

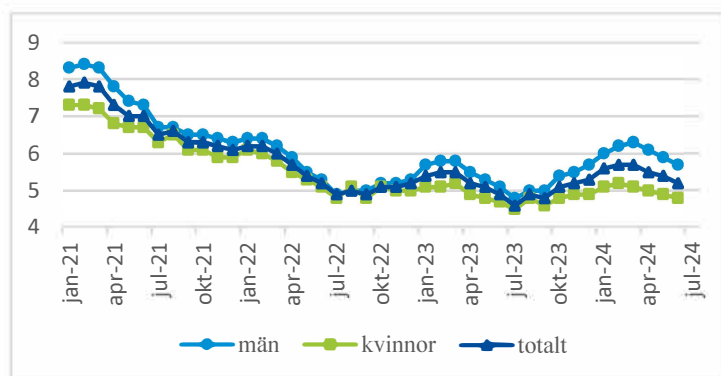
I juni 2024 var antalet sysselsatta 139 742 i åldern 20-65 år för samtliga sektorer i Örebro län.

Av dessa var 85 396 motsvarande 61,1 procent sysselsatta i näringslivet. Stabil sysselsättning i näringslivet, är en positiv faktor för konjunkturläget, vilket stärker konsumtionen och den ekonomiska aktiviteten i länet. Totalt sett indikerar siffrorna en stabil och positiv utveckling för Örebros ekonomi.

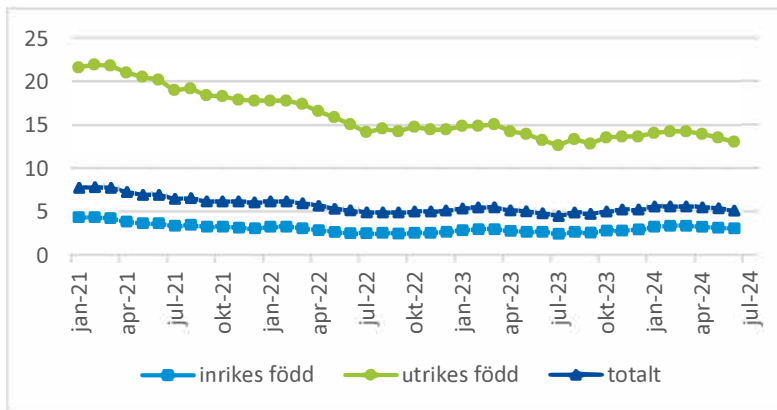
Antal sysselsatta (20-65 år) per sektor, Örebro län. Källa: SCB, BAS preliminär månadsstatistik.

Arbetslöshet

Arbetslöshet (16-64 år) per kön, Örebro län, procent. Källa: SCB, BAS preliminär månadsstatistik.

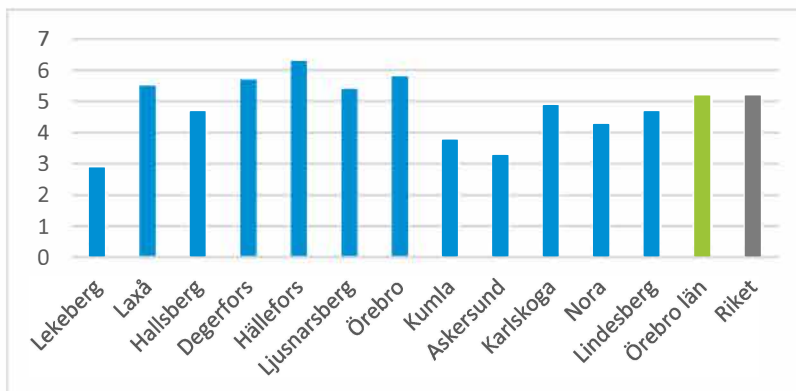
Arbetslösheten beräknas här som antal arbetslösa i åldern 16-64 år som andel av den totala arbetskraften. I juni 2024 var arbetslösheten 5,2 procent totalt i Örebro län, 5,7 procent för kvinnor och 4,8 procent för män.

I juni 2024 var arbetslösheten i Örebro län, 3,1 procent för inrikes födda och 13,1 procent för utrikes födda.

Arbetslöshet (16-64 år) per födelseregion, Örebro län, procent. Källa: SCB, BAS preliminär månadsstatistik.

Arbetslösheten i Örebro län låg på 5,2 procent i juni 2024, vilket är på samma nivå som riksgenomsnittet. Kvinnor har en högre arbetslöshet än män, vilket kan påverka jämställdheten på arbetsmarknaden och konsumtionsmönster. Utrikes födda har en betydligt högre arbetslöshet på 13,1 procent jämfört med 3,1 procent för inrikes födda, vilket indikerar fortsatt integrationsutmaningar.

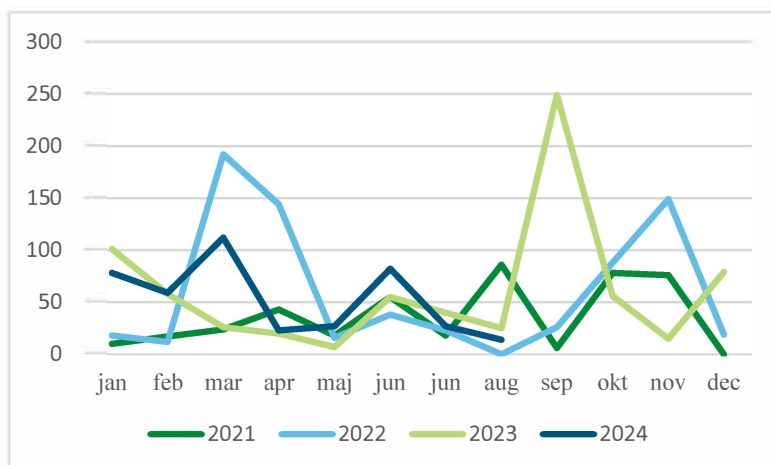

I juni 2024 var arbetslösheten bland individer mellan 16-64 år högst i Hällefors med 6,3 procent, och lägst i Lekeberg med 2,9 procent.

Arbetslöshet (16-64 år) per kommun, juni 2024, Örebro län, procent. Källa: SCB, BAS preliminär månadsstatistik.

Lokala variationer tyder på att ekonomiska förutsättningar skiljer sig markant mellan kommunerna, vilket påverkar den lokala ekonomiska aktiviteten och arbetskraftens rörlighet. Arbetslösheten kan dämpa konsumtion och tillväxt i länet, särskilt i områden med hög arbetslöshet. En starkare arbetsmarknad behövs för att stötta en mer positiv konjunkturutveckling i Örebro län.

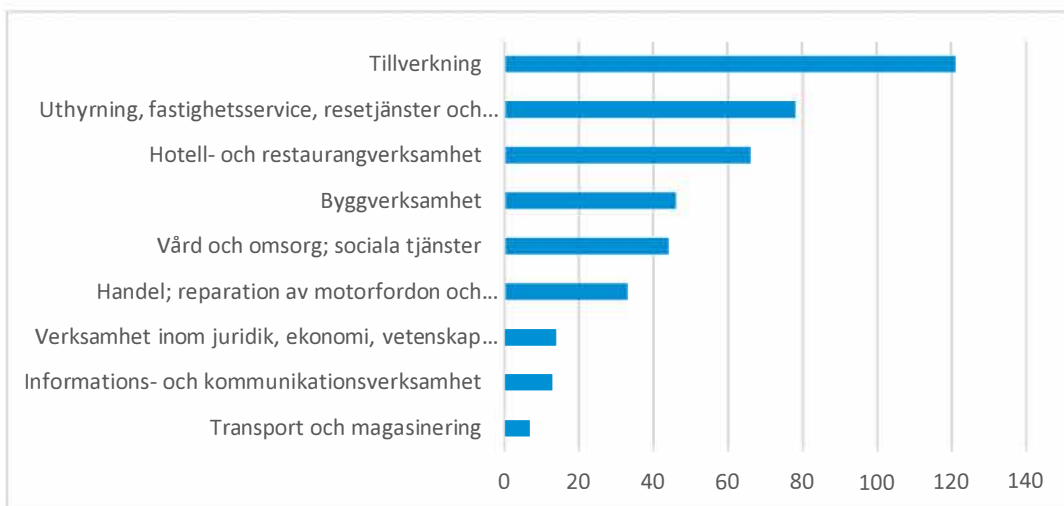
Varsel

Antal varslade per månad, Örebro län. Källa: Arbetsförmedlingen

Under 2024 har i genomsnitt 53 personer per månad varslats om uppsägning i Örebro län, vilket visar på en viss osäkerhet på arbetsmarknaden. Augusti 2024 hade relativt få varsel med endast 14 personer, vilket kan tyda på en tillfällig förbättring.

Sektorn tillverkning har drabbats hårdast med 121 varsel hittills under året, vilket kan påverka sysselsättningen och konsumtionen negativt i länet. Högre varselnivåer, särskilt i

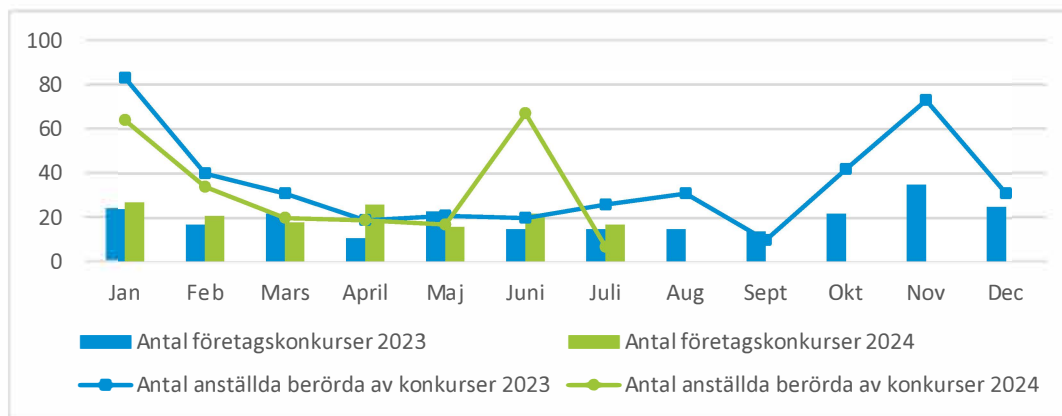
Antal varslade per näringsgren, Örebro län, januari - augusti 2024. Källa: Arbetsförmedlingen

nyckelsektorer som tillverkning, signalerar en osäkerhet bland företag och kan dämpa konjunkturen genom att minska arbetskraftens säkerhet och hushållens köpkraft. För att stärka konjunkturläget i Örebro är det viktigt att stötta näringslivet och skapa förutsättningar för nya arbetstillfällen.

Konkurser

Under 2024 har 147 företag gått i konkurs i Örebro län, vilket har påverkat 228 anställda. Antalet konkurser har hållit sig stabilt jämfört med 2023, men antalet drabbade anställda har varierat under året. Konkurserna är ett tecken på utmaningar i näringslivet, särskilt i

sektorer som kan ha svårt att hantera ekonomiska motgångar som högre kostnader och svagare efterfrågan.

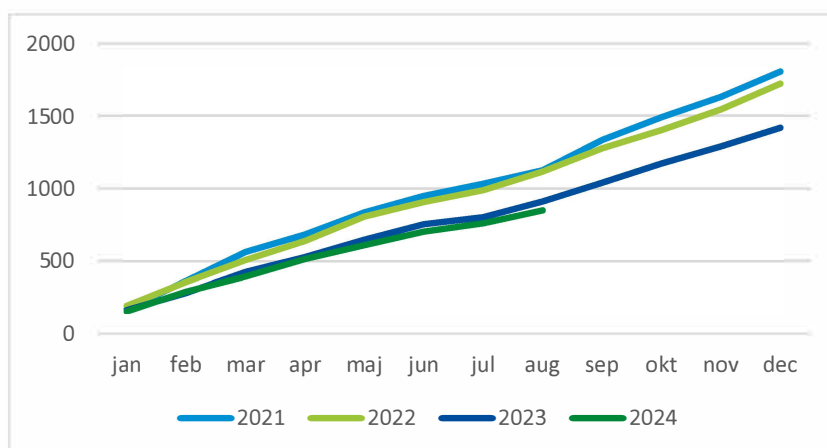

Antal företagskonkurser och anställda berörda av konkurser, Örebro län. Källa: Tillväxtnalys.

Det relativt låga antalet drabbade anställda i vissa månader indikerar att många av de konkurser som inträffar gäller mindre företag med få anställda. Fortsatta konkurser kan dämpa det lokala konjunkturläget genom att minska arbetstillfällena och skapa osäkerhet för både företagare och anställda, vilket i sin tur påverkar den ekonomiska aktiviteten negativt i länet.

Nyregistrerade företag⁴

Under 2021 och 2022 noterades en stark ökning i nyregistreringar, vilket kan kopplas till ekonomisk återhämtning efter pandemin. Trenden för 2023 visar en tydligare avmattning, vilket kan kopplas till de ekonomiska utmaningarna såsom inflation och ökade räntekostnader. 2024 ser ut att följa en liknande eller något lägre bana, vilket kan indikera fortsatt osäkerhet i konjunkturen.

Under augusti 2024 registrerades 88 nya företag i Örebro län, vilket innebär att hittills har 850 nya företag registrerats under 2024.

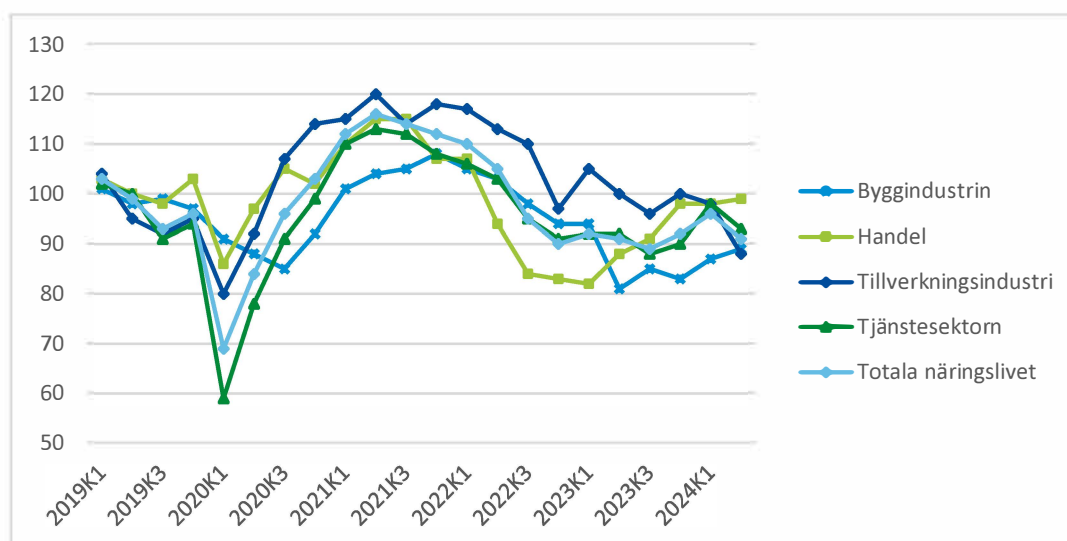
Kumulativt antal nyregistrerade företag per månad, Örebro län. Källa: Bolagsverket

⁴ Statistiken avser aktieföretag, handelsbolag, kommanditbolag och enskild firma.

Antalet nyregistrerade företag i Örebro län visar en tydlig avmattning under 2023 och 2024, efter en stark uppgång under 2021 och 2022 som drevs av återhämtningen efter pandemin. Denna avmattning kan kopplas till ekonomiska utmaningar som hög inflation och ökade räntekostnader, vilket gör det svårare för nya företag att starta och etablera sig. Den långsammare takten av nyregistreringar 2024 tyder på fortsatt osäkerhet i konjunkturen, vilket kan bromsa nyföretagandet och därmed påverka länets ekonomiska dynamik negativt.

Konjunkturbarometern⁵

Konfidensindikatorn för det totala näringslivet i Örebro län låg på 91 i kvartal 2, 2024, vilket tyder på ett svagt negativt stämningläge. Handel var den sektor med högst förtroende på 99, nära neutralt, vilket visar på relativt stabila förhållanden trots ekonomiska utmaningar. Tillverkningsindustrin och byggindustrin hade de lägsta värdena, 88 respektive 89, vilket tyder på osäkerhet och dämpad optimism inom dessa sektorer.

Konfidensindikatorn per kvartal, Örebro län. Källa: Konjunkturinstitutet, avser säsongsrensats netttotal.

Den negativa stämningen inom tillverkningsindustrin och byggsektorn kan vara ett tecken på svag efterfrågan och kostnadsutmaningar, vilket dämpar investeringar och tillväxt. För att förbättra konjunkturen i Örebro län behövs stärkt förtroende i dessa sektorer, då de spelar en viktig roll för den regionala ekonomins utveckling.

⁵ Konjunkturinstitutet genomför enkätundersökningen Konjunkturbarometern månadsvis för riket och kvartalsvis regionalt. I detta avsnitt redovisas Konfidensindikatorer för både det totala näringslivet och enskilda branscher på regional nivå för Örebro län.

Konfidensindikatorerna används för att sammanfatta situationen och företagets stämningläge i en viss bransch. Värden över 100 motsvarar ett starkare stämningläge än normalt och värden över 110 ett mycket starkare stämningläge än normalt. Värden under 100 och under 90 visar ett svagare respektive mycket svagare stämningläge än normalt.